

מסורת הש"ס

(א) יצמות יב: ק: נדה מה: נדרים לה: [ותוספתא נדה פ"ג: ג] קדושין עט: נדה סה: (א נדרים טו: עד: יצמות כט: לקמן מו: קדושין ד, ד) לקמן מה: (א [ולעיל כט:]; (י ב"ק נט: ע"ס, (י דף נז:]; (ח דף נח:]; (ט [נדרים כג:]; (י [שמות כג:]; (ז [ע"י מוס' יצמות יב: [מוס' נדה יג:]; (ז [וע"י מוס' נדה סה: ד"ה וכו"ת כי מיישני הגירסא]; (מ ת"י כ"י,

תורה אור השלם

- שמר פתאים וְ ידלותי וְלִי ידוּשִׁיעִי:

תהלים קטו ו
2. וְנָתַן הָאֵשׁ הַשֹּׁכֵב עִמָּהּ לֵאבִי הַנֶּעֱרָךְ הַמְשִׁים בָּקָף וְלֹו תוֹנֶה לְאִשָּׁה תַּחַת אֲשֶׁר עָנָה לֹא יוֹכֵל שְׁלָקָה כֹּל יָקוּם: דברים כב כ

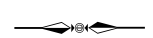
גליון הש"ס

תוס' ד"ה שלש וכו' דאע"פ שאינה מצווה על פ"ה ורביה: ע"י סנהדרין דף נט ע"ב מו"ק וסא:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שמה יעשה עברה וכו' לורת השני יב: ותוספות פרק המפתח הביא בשם רש"י שולד אחרון ממעך לורה הראשונה ע"ש גד"ה קמ"ל בדף כט מה"י צינעות דף יב ככת רש"י ז"ל דוחק האחד את חברו ופוחת לורתו משמע להפעמים הראשון גובר ולפעמים השני גובר ופעם פי' כן ופעם פי' כן ואין כלן טעות: (ק הגי' דפ"ר):

מוסף רש"י

משמשות מותרות לתת מן הנקנס תשמיש כשהן משמשות, כדי שלא יתעצרו [יבמות יב: ושם ק:] או: תקנמן הוה לשמש בעומ' שלא יתעצרו [נדה מה:]; שמה תעשה עובירה סנדל. ולד שאין לו לורה פנים וקיימא לן במסכת נדה (סג:); אין סנדל שאין עמו ולד, משל לאלס שטקט את חברו והחזיר לורתו לאחריו, דכשהיא מעוברת ותרומת ותתעברת דוחק האחד את חברו ופוחת לורתו כדלמיתין אין סנדל שאין עמו ולד [נדה מה:]; שמה תגמול את בנה. אם תתעבר תהא לריסה לגמול את בנה מלהניק, כמו [בראשית כח] ויגמל, לשן הדבלה [יבמות יב:]; מפרש את בנה מלהניק מתחת עיבורה [נדה מה:]; ואיזוהי קטנה שמתעברת ותמה [יבמות ק:]; הלא היא לתתבר ולמות [שם יב:]; פחות מיכן, אינה לריסה לשמש בעומ', דודאי לא תתעבר, ויתר על כן, אם תתעבר לא תמות [נדה מה:]; וכי"ז יבמות יב:]; אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים, כשהביאה

ומי מעברא. בקטנות או בנערות כשהיא בת קנס סתלד בנערות:

משמשות במוך. מותר להן לשמש במוך ואינן כמשחיתות זרע: **שמה יעשה עוברא סנדל.** שאם תתעבר עובר שני פוחת השני את לורת (א) הראשון ודומה לסנדל שהוא דג צנים: **שמה סגמול אם בנה.**

ומי מעברא והתני רב ביבי קמיה דרב נחמן (ב) שלש נשים משמשות במוך אלו הן קטנה ומעוברת ומניקה קטנה שמה תתעבר ותמות מעוברת שמה תעשה עוברא סנדל מניקה שמה תגמול את בנה ואיזוהי קטנה מבת אחת עשרה שנה ויום אחד עד שתיים עשרה שנה ויום אחד פחות מיכן ויתר על כן משמשת כדרכה והולכת דברי ר"מ וחכמים אומרים אחת זו ואחת זו משמשת כדרכה והולכת ומן השמים ירחמו משום שנאמר יִשׁוּמַר פְּתָאִים ה' וכו' תימא דאייעברא כשהיא נערה ואולידה כשהיא נערה ובשיתא ירחי מי קא ילדה והאמר שמואל (א) אין בין נערות לבגרות אלא טפי איכא הא אלא קאמר אלא הכי קמביעיא ליה יש בגר בקבר ופקע אב או דלמא אין בגר בקבר ולא פקע אב מר בר רב אשי בעי לה הכי מיתה עושה בגרות או אין עושה בגרות תיקו בעי מיניה רבא מאב"י בא עליה ונתארסה מהו א"ל ימי כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא ארוסה ולטעמין הא דתניא בַּא עליה ונשאת לעצמה מי כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא נשואה הכי השתא התם הואיל ובגרות מוציאה מרשות אב ונישואין מוציאין מרשות אב מה בגרות בא עליה ובגרה לעצמה אף נישואין בא עליה ונשאת לעצמה אלא אירוסין מי קא מפקי מרשותא דאב לגמרי הא תנן (ד) נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין לה נדריה: **מתני' (ג)** המפתה נותן שלשה דברים והאונס ארבעה המפתה נותן בושת ופגם וקנס מוסיף עליו אונס שנותן את הצער מה בין אונס למפתה האונס נותן את הצער והמפתה אינו נותן את הצער האונס נותן מיד מיד והמפתה לכשיוציא האונס שותה בעציצו והמפתה אם רצה להוציא מוציא יביצר שותה בעציצו אפילו היא חוגרת אפי' היא סומא ואפילו היא מוכת שחין וימצא בה דבר ערוה או שאינה ראויה לבא בישראל אינו רשאי לקיימה שנאמר (ו) ולו תהיה לאשה אשה הראויה לו: **גמ'** צער דמאי אמר אבוב דשמואל צער שחבטה על גבי קרקע מתקיף לה רבי זירא אלא מעתה חבטה על גבי שיראין הכי נמי דפטור וכו' תימא הכי נמי והתניא ר' שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון (ז) אונס אינו משלם את הצער מפני שסופה

אלו נערות פרק שלישי כתובות

למ.

שליש נשים משמשות במוך. פי' בקונטרס מותרות לשמש במוך אע"ג דשאר נשים אסורות משום השחמת זרע ואין נראה לר"מ (א) דהא קטנה ואילונית מותר לשמש בהדיהו ולא הוי השחמת זרע כיון שהוא דרך תשמים ומפרש ר"ת משמשות לריכות לשמש במוך אחר תשמים וענה טובה קמ"ל ולר"י נראה לקיים פי' הקונט' דברינ' נדה (דף ג.) משמע שהמוך הוא במעיה כל שעה והוי כמשמש על האזנים ועל העינים ולא דמי כמשמש קטנה ואילונית ועוד אפילו היטה נותנת מוך אחר תשמיש אסורה (דף א) על פי שאינה מלווה על פריה ורביה מ"מ אסורה היא להשחית זרע כדמשמע בנדה (דף יג.) דתנן כל היד המרבה לדקוק צנשים משוחמת צאנשים תיקנן ומפרש בגמרא משום דנשים לאו צנות הרגשה נינהו משמע דאם היו צנות הרגשה הוו אסרינ' ויש לדחות דלאו צנות איסור הרגשה נינהו קאלמר: **וְכִי תִימָא בְּצִיר הוּא בּו' והא בלבר קאמר.** בקונטרס (בקדושין דף עט.) ל"ג ליה דנלאו בלנד משמע טפי לא (ז) **בַּא עָלֶיהָ ונתארסה מהו.** לרבי עקיבא דמתני' קא מביעיא ליה דלמר נתארסה ומתגרסה קנסה לעצמה דמי אמרינן כיון שיצאה מרשות האב לענין קנס יהא קנסה לעצמה או דלמא כיון דלענין שאר מילי לא נפקא מרשות האב יהא קנסה לצניה אבל לרבי עקיבא דצרימא פשיטא דקנסה לצניה ולר' יוסי גלילי נהי דלמר אין לה קנס נמי לא מביעיא ליה דהא דאין לה קנס לאו משום מייפק מרשותא דאב היא אלא גזירת הכתוב הוא דאין לה קנס ולא נפקא בצירוסין כלל מרשות אציה דאב זכאי בקדושה ונמעשה ידיה אע"ג דנתארסה והא דקא צעי לה סתם ולא קאמר לרבי עקיבא כדאיז מהו משום דהלכה כר' עקיבא מחזירי: **הוא"ל ונישואין מוציאים מרשות אב.** פי' בקונט' דילפינן מהפרת נדרים ואע"ג דקי"ל דממונא מאיסורא לא ילפינן ה"מ לאוקמה ברשות אב הוא דלא ילפינן ממונא מאיסורא אבל לאפוקי מרשות אב ילפינן שפיר מהפרת נדרים דבסדרא מועטת יש להוציאה מרשות אב ור"י קרא דלאוקמה ברשות אב איסורא וממונא שזין ה"ה לאפוקה (ח) ונר"י מפרש דנישואין מוציאין מרשות אב מדדרישין איש אמו ואביו מיראו איש סיפק כו' אשה אין סיפק בידה לעשות ולא נהירא דמעשה ידיה אינו לצעל מן התורה: **בזה** בגורת בא עליה ובגרה לעצמה. פירוש דהא מצינו בגורת שיוצאה מרשות אב לענין

ממון וקשה דה"ג נישואין מוציאין מרשות אב לענין ממון ואמאי צריך למילף מצוגרת וגראה דבא עליה ובגרה לעצמה נפקא לן מנותן לאצי הנערה דדרשינן לאצי הנערה ולא לאצי בגורת:

צער דמאי. קשה לר"י דמאי קא מביעיא ליה וכו' לא ידע הש"ס שיש צער גדול לצתולה צביאה ראשונה וכמה קטנות חולות מזה וכו"ת דמאותו צער פשיטא ליה להש"ס דפטור שצרי סופה להטעור בך תחת צעלה והא איכא כמה תנאי בהכונס (צ"ק דף נט. ושם) דלא חישי לכחש גופנא פירוש דבר שסופו להיות כן וגראה לר"י דלער צעילה משום תאות תשמיש אינו צא צשעת

הצא לו צשעת חצלה אבל מה שצא לו אחר כך מפיטר דגרמא בעלמא הוא הלכך צעי צער דמאי ורשב"א מפרש דפשיטא דלער של בתולים ליכא למימר דע"כ תנא דמתני' חישי לכחש גופנא דממפתה פטור: **אי**

נקט נערה דדוקא נערה שהיא ברשות אביה דמתני' (נדרים טו:).

עין משפט ור מוצה

סא א מיי' פ"ב מהל' אשות הל' ב טור ש"ע יו"ד סימן רלד סעיף א בהג"ה:

ע ב מיי' פ"ב מהל' נערה הל' נז סמג עשין נד טור אה"ע סימן קעו: **עא** ג מיי' שם הל' טו: **עב** ד מיי' פ"א מהל' נדרים הל' ט סמג לאון רמב טו"ע י"ד סי' רלד סעיף א:

עג ה מיי' פ"ב מהלכות נדרים הל' ז סמג עשין נד טו"ע אה"ע סי' קעו סעיף א: **עד** ו מיי' פ"א שם הל' ג סמג שם טו"ע שם סעיף ג: **עה** ז מיי' שם הל' ה טו"ע שם סעיף ד:

תוספות ר"ד

תניא בא עליה ונשאת לעצמה הואיל ובגרות מוציאה מרשות אב. פי' שלא מצינו שוכתה לו תורה בכתו אלא מכר בקטנותה ושאר שבת מכון כגון קנסה ומעשה ידיה בנערות כדילפי' לקמן בפ' נערה ונישואין נמי מוציאין מרשות אב. פירוש כדאשכחן בהפרת נדרים דכו"י שלא לצמצמה דכתיב ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה. אם היא נערה בשעת נתינה אף נישואין בא עליה ונשאת לעצמה: **מתני'** המפתה נותן ג' דברים והאונס ד' המפתה נותן ברשת ופגם וקנס מוסיף עליו אונס שנותן את הצער מה בין אונס למפתה האונס נותן את הצער והמפתה אין נותן את הצער האונס נותן מיד והמפתה לכשיוציא האונס שותה בעציצו. פי' בבלי שותה דהלכה כר' עקיבא מחזירי: שוכר לו לשתות בו כלומר ע"כ ישאנה דכתיב לא יוכל לשלחה כל ימיו והמפתה אם רצה להוציא מוציא. פי' האונס נותן מיד ואע"פ שכונסה שנאמר ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף ולו תהיה לאשה. ודרש"י תו לו אתה כופה ולא לה: